

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వవిద్యన సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

పుణ్యాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్తవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా మః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్పృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అభి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థం, అవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ,
శ్రీమస్తహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, ద్వాదశాధికశతతమ, త్రయోదశాధికశతతమాధ్యాయాంతర్గత,
శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యాస ధ్యానమ్ ॥

వ్యాసం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరోశరోత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥
వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-112 ద్వాదశాధికశతతమో2ధ్యాయః సమ్భవపర్వ

మాద్ర్యా సహ పాణ్డోర్వివాహః, దిగ్విజయశ్చ

పాణ్డనా నరసింహేన కౌరవాణాం యశోభృతా ।

తతః సేనాముపాదాయ పాణ్డర్షానావిధధ్వజామ్ ॥

॥ 112 - 26 ॥

ప్రభూతహస్త్యశ్వయుతాం పదాతిరథసంకులామ్ ।

ఆగస్కారీ మహీపానాం బహునాం బలదర్పితః ॥

॥ 112 - 27 ॥

గోప్తా మగధరాష్ట్రస్య దీర్ఘో రాజగృహే హతః ।

తతః కోశం సమాదాయ వాహనాని చ భూరిశః ॥

॥ 112 - 28 ॥

పాణ్డనా మిథిలాం గత్వా విదేహః సమరే జితాః ।

తథా కాశిషు సుహృషు పుణ్డ్రేషు చ నరర్షభ ॥

॥ 112 - 29 ॥

స్వబాహుబలవీర్యేణ కురూణామకరోద్యశః ।

తం శరౌషుమహాజ్వాలం శస్త్రార్చిషమర్హిన్దమమ్ ॥

॥ 112 - 30 ॥

పాణ్డపావకమాసాద్య వ్యదహ్యన్త నరాధిపాః ।

తే ససేనాః ససేనేన విధ్వంసితబలా నృపాః ॥

॥ 112 - 31 ॥

పాణ్డనా వశగాః కృత్వా కురుకర్మసు యోజితాః ।

తేన తే నిర్జితాః సర్వే పృథివ్యాం సర్వపార్థివాః ॥

॥ 112 - 32 ॥

తమేకం మేనిరే శూరం దేవేష్వివ పురన్దరమ్ ।

తం కృతాంజలయః సర్వే ప్రణతా వసుధాధిపాః ॥

॥ 112 - 33 ॥

ఉపాజగ్మర్ధనం గృహ్య రత్నాని వివిధాని చ ।

మణిముక్తాప్రవాలం చ సువర్ణం రజతం బహు ॥

॥ 112 - 34 ॥

గోరత్నాన్యశ్వరత్నాని రథరత్నాని కుంజరాన్ ।

ఖరోష్ట్రమహిషీశ్చైవ యచ్చ కిశ్కీదజావికమ్ ॥

॥ 112 - 35 ॥

కమ్బులాజినరత్నాని రాజ్కవాస్తరణాని చ ।

తత్సర్వం ప్రతిజగ్రాహ రాజా నాగపురాధిపః ॥

॥ 112 - 36 ॥

తదాదాయ యయౌ పాణ్డః పునర్ముదితవాహనః ।

హర్షయిష్యన్ స్వరాష్ట్రాణి పురం చ గజసాహ్వయమ్ ॥

॥ 112 - 37 ॥

శస్త్రనో రాజసింహస్య భరతస్య చ ధీమతః ।
ప్రణష్టః కీర్తిజః శబ్దః పాణ్డునా పునరాహృతః ॥ 112 - 38 ॥

యే పురా కురురాష్ట్రాణి జహ్రుః కురుధనాని చ ।
తే నాగపురసింహేన పాణ్డునా కరదీకృతాః ॥ 112 - 39 ॥

ఇత్యభాషంత రాజానో రాజామాత్యాశ్చ సజ్గతాః ।
ప్రతీతమనసో హృష్టాః పౌరజానపదైః సహ ॥ 112 - 40 ॥

ప్రత్యుద్యయుశ్చ తం ప్రాప్తం సర్వే భీష్మపురోగమాః ।
తేన దూరమివాధ్వానం గత్వా నాగపురాలయాత్ ॥ 112 - 41 ॥

ఆవృతం దదృశుర్బుష్టా లోకం బహువిధైర్ధనైః ।
నానాయానసమానీతై రత్నైరుచ్ఛావచైస్తదా ॥ 112 - 42 ॥

హస్త్యశ్వరథరత్నైశ్చ గోభిరుష్టైస్తథావిధైః ।
నాంతం దదృశురాసాద్య భీష్మేణ సహ కౌరవాః ॥ 112 - 43 ॥

సో2భివాద్య పితుః పాదౌ కౌసల్యానన్దవర్ధనః ।
యథార్థం మానయామాస పౌరజానపదానపి ॥ 112 - 44 ॥

ప్రమృద్య పురరాష్ట్రాణి కృతార్థం పునరాగతమ్ ।
పుత్రమాశ్లిష్య భీష్మస్తు హర్షాదశ్రూణ్యవర్తయత్ ॥ 112 - 45 ॥

స తూర్యశతసంఖ్యానాం భేరీణాం చ మహాస్వనైః ।
హర్షయన్ సర్వశః పౌరాన్ వివేశ గజసాహ్వయమ్ ॥ 112 - 46 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి సమ్భవపర్వణి పాణ్డుదిగ్విజయే ద్వాదశాధికశతతమో2ధ్యాయః ॥ 112 ॥

అధ్యాయః-113 త్రయోదశాధికశతతమో2ధ్యాయః సమ్భవపర్వ

పత్నీభ్యాం సహ పాణ్డోర్వనే నివాసః, విదురస్య వివాహశ్చ

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి సమ్భవపర్వణి విదురపరిణయే త్రయోదశాధికశతతమో2ధ్యాయః ॥ 113 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

ధృతరాష్ట్రాభ్యనుజ్ఞాతః స్వభాహువిజితం ధనమ్ ।

భీష్మాయ సత్యవత్సై చ మాత్రే చోపజహార సః ॥

॥ 113 - 01 ॥

విదురాయ చ వై పాణ్డుః ప్రేషయామాస తద్ధనమ్ ।

సుహృదశ్చాపి ధర్మాత్మా ధనేన సమతర్పయత్ ॥

॥ 113 - 02 ॥

తతః సత్యవతిం భీష్మం కౌసల్యాం చ యశస్వినీమ్ ।

శుభైః పాణ్డుజితైర్థైస్తోషయామాస భారత ॥

॥ 113 - 03 ॥

ననన్ద మాతా కౌసల్యా తమప్రతిమతేజసమ్ ।

జయన్తమివ పాలోమీ పరిష్వజ్య నరర్షభమ్ ॥

॥ 113 - 04 ॥

తస్య వీరస్య విక్రాన్తైః సహస్రశతదక్షిణైః ।

అశ్వమేధశతైరీజే ధృతరాష్ట్రో మహామఖైః ॥

॥ 113 - 05 ॥

“ప్రహేళిక ”

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

१ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

१ సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి వశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

१ కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

१ శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥